

SBLÍŽENÍ s veřejným prostorem

28.04—29.05.2020

Místo konání: Galerie 2, Dům umění Ústí nad Labem Fakulty umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

Výstava "Sblížení s veřejným prostorem" se zaměřuje na estetiku veřejného prostoru nejen uvnitř měst České republiky, ale i v Itálii, Keni, Polsku, Jižní Africe a Spojeném království. Výzkumníci projektu TICASS shromáždili fotografický materiál mapující veřejný prostor v místech jejich působiště, a připravili tak pro tuto výstavu cyklus dokumentárních fotografií. Cílem výstavy je zprostředkovat divákům skrze fotografie odlišné kulturní vzorce ve vizuální komunikaci a následně je přiblížit jejich vnímání. Vycházíme z předpokladu, že lidé se obvykle prochází veřejným prostorem s minimálním zájmem o dění kolem sebe, protože jsou neustále vystavováni velkému množstvím obrazů, symbolů a znaků. Vizuální podněty kolem sebe sice zaznamenávají, ale už příliš neusilují rozklíčování obsahu jejich sdělení. Výstava chce proto nasměrovat pozornost diváka na to, co je uvnitř obrazového sdělení, a také zdůvodnit, proč to tam je. Je totiž důležité vědět, že je podstatný rozdíl mezi tím, co je pouze prvním dojem, a tím, co skutečně vidíme, tedy co je nám ve skutečnosti sdělováno.

Tato výstava nám nejen zprostředkovává obraz veřejného prostoru, ale také s diváky hraje vizuální hru. Zprvu sice můžeme vidět fotografie s mnoha detaily – záhy se však ukáže, že jsou to pouhé fragmenty měst, nikoliv však ucelená fotografie něčeho konkrétního. Je třeba proto zapojit představivost a naše předchozí zkušenosti k tomu, abychom rozpoznali, co je obsahem snímku.

Na výstavě můžeme identifikovat některé objekty – například cedule, které jsou součástí veřejného prostoru. Tyto objekty nás mohou zavést na krátkou procházku po Szczecinu (Polsko), Kilifi (Keňi), Londýně (UK), Maceratě (Itálii) nebo nás mohou zavést k nám, do Ústí nad Labem (České republiky). Pokud se budeme dívat pozorně, můžeme mezi dokumentárními fotografiemi veřejného prostoru nalézt i elektronická informační sdělení, reklamní nápis "mganga" (léčitel), žluté

světlo na přechodu pro chodce, varovné znamení nebo značení ulic. Z našeho výběru tedy vyplývá, že jsme hledali nějaké identifikační body veřejného prostoru, ve kterém jsme trávili čas jedním z našich výzkumů. Celkem můžeme nalézt šest specifikací ve všech fotografiích vybraných našimi TICASS výzkumníky – rozeznáváme podchody, přechody pro chodce, veřejné instituce, vstupy do univerzit, názvy a informační tabule. Jsou všechny tyto kategorie skutečně součástí veřejného prostoru? Zjevně ano. A nezapomeňme také na to, že vždy můžeme nalézt více informací; záleží však na využití našich schopností a zkušeností při pozorování. Pokuste si tuto vizuální hru užít a otevřít svou mysl novým informacím.

Název výstavy odkazuje k podstatnému jménu „sblížování“ ve smyslu ustanovení nebo obnovení harmonických vztahů. Estetika není racionální. Je to kultura, zvyk, touha, identita. Při pohledu na příspěvky umělců, kurátorů a vědců prosím věnujte pozornost tomu, co je přítomno. Zkuste jít dál, a pokuste se si všimnout co nejvíce detailů a následně se zeptejte sami sebe – proč je to důležité? Mějte na paměti, že kreativita není pouze výsadou umělců. Ať je tato výstava počátkem nové perspektivy – perspektivy, ze které věnujete pozornost tomu, co máte před sebou. Začněte být kritičtí, začněte porovnávat obrazy bez předsudků a bez pozadí. Tohle je váš prostor k tomu být kritičtí tak, jako když se dítě poprvé učí přečíst slovo.

Výstava je součástí mezinárodního projektu TICASS – Technologies of Imaging in Communication, Art and Social Science (Technologie zobrazování v komunikaci, umění a společenských vědách), který se zaměřuje na vizuální technologie a jejich významný vliv na lidi a také na vizuální gramotnost. "SBLÍŽENÍ s veřejným prostorem" je prezentací projektu, která bude přenesena do všech institucí TICASS. Výstava slouží jako výzkumný nástroj a v jejím rámci výzkumníci pracují s různými cílovými skupinami formou workshopů. Projekt TICASS se zajímá o vnímání veřejného prostoru, klademe si otázku – jak lidé v různých městech vnímají a čtou vizuální znaky, ikony, QR kódy, grafický design a obrazy.

Kurátor výstavního konceptu: Karolina Zawiślak / Kurátor expozice: Adéla Machová a Aleš Loziak

www.ticass.eu www.duul.cz